

Vabariigi Valitsuse määruse „Vabariigi Valitsuse 16. juuni 2011. aasta määruse nr 77 „Alarm- ja jälitussõidukite loetelu, nende tähistamise ja liiklemise kord“ muutmise“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Eelnõu eesmärk on ajakohastada alarmsõidukite loetelu ja parandada nende märgatavust liikluses. Selleks:

1) täiendatakse alarmsõidukite loetelu:

- Keskkonnaameti (edaspidi *KeA*) sõiduki ja maastikusõidukiga;
- Kaitseväge (edaspidi *KV*) juhataja asetäitja ning peastaabi ja luurekeskuse ülema autoga;
- Kaitseministeeriumi (edaspidi *KaM*) sõiduki ja kantsleri autoga;
- Siseministeeriumi (edaspidi *SiM*) kantsleri autoga;

2) kehtestatakse nõuded KeA alarmsõiduki värvimisele;

3) muudetakse vangla alarmsõiduki kontrastvärvi;

4) täpsustatakse nõudeid Politsei- ja Piirivalveameti (edaspidi *PPA*), kiirabi, Päästeameti (edaspidi *PäA*) ja päästetööl osaleva juriidilise isiku alarmsõiduki lisamärgistusele;

5) volitatakse PPA peadirektorit, Terviseameti peadirektorit ja PäA peadirektorit kehtestama disainijuhendi, milles täpsustatakse nõudeid alarmsõiduki kuuluvust näitavale kirjele ja lisamärgistusele.

Eelnõu avaldab olulist positiivset mõju siseturvalisusele, aidates vähendada alarmsõidu ohte.

1.2. Eelnõu ettevalmistajad

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud SiM-i:

- nõunik Indrek Link (indrek.link@siseministeerium.ee);
- nõunik Marko Pöld (marko.pold@siseministeerium.ee);
- õigusnõunik Kristi Käsper (kristi.kasper@siseministeerium.ee);
- õigusnõunik Kadi Parmas (kadi.parmas@siseministeerium.ee) ja
- õigusnõunik Helen Ojamaa-Muru (teenistussuhe peatunud).

Eelnõu ja seletuskirja juriidilist kvaliteeti on kontrollinud SiM-i õigusosakonna õigusnõunik Kristi Kool (kristi.kool@siseministeerium.ee).

Eelnõu ja seletuskirja, välja arvatud lisa, on keeleliselt toimetanud SiM-i õigusosakonna keeletoimetaja Heike Olmre (tel 612 5241, heike.olmre@siseministeerium.ee).

1.3. Märkused

Eelnõuga muudetakse Vabariigi Valitsuse 16. juuni 2011. aasta määrust nr 77 „Alarm- ja jälitussõidukite loetelu, nende tähistamise ja liiklemise kord“ (edaspidi *kehtiv määrus*) avaldamismärkega RT I, 08.02.2022, 10.

Eelnõu ei ole seotud muu menetluses oleva eelnõuga, Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga ega Euroopa Liigu õiguse rakendamisega.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb kahest paragrahvist, millest teises sätestatakse jõustumisaeg.

Eelnõu § 1 punktiga 1 täiendatakse kehtiva määruse § 1 lõiget 1 punktidega 15 ja 16, et lisada alarmsõidukite loetellu KaM-i sõiduk ning KeA sõiduk ja maastikusõiduk.

- 1) **KaM-i sõiduk.** Nagu Välisministeeriumil, kelle sõidukiga võib teha alarmsõitu rahvusvahelise visiidi delegatsiooni saatmiseks, on ka KaM-il vaja teha alarmsõite liitlaste ja kõrgetasemeliste visiitide saatmiseks. Sõjaväepolitsei eskortimisvõimalused võivad olla kohati piiratud, näiteks suurõppuse ajal, kus osaleb palju liitlasriike. Samuti ei ole harv, et ühel visiidil liiguvad delegatsioonid eri suundades, näiteks ühed Tapale ja teised Ämarisse. Seetõttu on vaja sõjaväepolitseil abi, kellel on alarmsõidu tegemise õigus. Sellest lähtudes peab KaM vajalikuks laiendada oma valitsemisala väga piiratud alarmsõidukite ringi KaM-i sõidukiga.
- 2) **KeA sõiduk ja maastikusõiduk.** KeA teeb riiklikku järelevalvet jahiseaduse, jäätme-seaduse, kalapüügiseaduse, looduskaitseaduse, loomakaitseaduse ja metsaseaduse nõuete täitmise üle. Nendes seadustes on KeA-le antud õigus kasutada korrakaitseaduse (edaspidi *KorS*) §-s 45 sätestatud riikliku järelevalve erimeedet sõiduk peatada.

Sõiduki peatamiseks peab KeA andma sõiduki juhile käe, saua, helkurketta või alarm-sõiduki valgusseadme või valjuhääldiga sõiduki peatamise märguande (*KorS*-i § 45 lg 1). Märguande võib anda, kui see on vajalik ohu ennetamiseks, väljaselgitamiseks või tõrju-miseks või korrarikkumise kõrvaldamiseks. Ükski KeA sõiduk ei ole hetkel alarmsõiduk. Seega, kuigi sõiduki peatamise märguande võib anda alarmsõiduki valgusseadme või valju-hääldiga, ei saa KeA seda võimalust praktikas kasutada.

Muudatus on tingitud praktilisest vajadusest. KeA-l võib töö iseloomu tõttu tekkida sõiduki peatamise vajadus metsateel, maastikul, pinnaskatteta teel või väiksemal kohalikul teel. Üldjuhul puudub seal võimalus eesliikuvast sõidukist ohutult mööduda, peatada oma sõiduk ja anda seejärel käe, saua või helkurkettaga teisele sõidukile peatamismärguanne. Samuti ei ole sellistes kohtades võimalik liikuda eesliikuva sõiduki kõrvale ja anda märguanne liikuvast sõidukist.

KeA sõiduki ja maastikusõiduki lisamisega alarmsõidukite loetellu tekib KeA-l võimalus peatada eesliikuv sõiduk ka alarmsõiduki eriseadmega – valgusseadme või valjuhääldiga – ja kasutada kõiki meetmeid, mis on KeA-le seadusega lubatud.

Eelnõu § 1 punktidega 2 ja 3 täiendatakse kehtiva määruse § 1 lõiget 3, et lisada alarmsõiduki-te loetellu KV juhatuse asetäitja ning peastaabi ja luurekeskuse ülema auto (p 7), KaM-i kantsleri auto (p 9) ja SiM-i kantsleri auto (p 10).

- 1) **KV juhatuse asetäitja ning peastaabi ja luurekeskuse ülema auto ning KaM-i kantsleri auto** lisatakse alarmsõidukite loetellu KaM-i ettepanekul¹.

Lisaks kaitseministri ja KV juhatajale puutuvad KaM-i kantsler ning KV juhataja ase-täitja, peastaabi ülem ja luurekeskuse ülem kiireloomuliste ametiülesannete täitmisel sageli

---

¹ KaM-i 14. veebruari 2023. aasta kiri nr 5-13/23/262 [asutusesiseseks kasutamiseks]. KV luurekeskuse ülema auto lisandus hilisemast ettepanekust.

kokku riigisaladuse ja salastatud välisteabega, mida ei tohi töödelda tavapäraste sidevahenditega ega kontrollimata keskkonnas. Otsustamiseks ja kriisijuhtimiseks on oluline omada detailset olukorraülevaadet ning saada asjakohaseid hinnanguid, mis on sõjalises riigikaitstes üldjuhul riigisaladus või salastatud välisteave. Seega võib olla vaja teha alarmsõite. Lisaks on KaM-i kantsleril ning KV juhataja asetäitjal, peastaabi ülemal ja luurekeskuse ülemal vaja kiireloomuliste ametiülesannete täitmisel teha alarmsõite selleks, et vajadusel kiiresti koonduda juhtimispunkti või staapi ja tagada õigeaegne juhtimiskorraldus.

- 2) **SIM-i kantsleri auto.** Nagu KaM-i kantsleril ning KV juhataja asetäitjal, peastaabi ülemal ja luurekeskuse ülemal, võib SiM-i kantsleril tulla ette olukordi, kus on vaja juhtimise korraldamiseks liikuda kiirelt staapi või ühest asukohast teise. Seda eelkõige sõjalise riigikaitse eel ja sisejulgeolekusündmuse või -kriisi korral. SiM-i valitsemisala asutustel on kande roll erinevate hädaolukordade juhtimisel, näiteks põgenike massiline sisseränne, massiline korraldus ja terrorismist põhjustatud hädaolukord.

Eelnõu § 1 punktiga 4 5 täiendatakse kehtiva määruse **§ 6 lõikeid 6 ja 8**, et võimaldada KeA ja vangla alarmsõidukile paigaldada punane vilkur (lg 6) või punase filtriga märgutuli (lg 8).

- 1) **Vangla alarmsõiduk.** Vangistusseaduse § 71 lõikes 3¹ on sätestatud, et vanglateenistuse ametnikul on teenistuskohustuse täitmisel õigus kinni pidada isik, kes oma tegevusega vahetult ohustab karistuse täideviimist vanglas. Näiteks võib selline isik olla vanglast põgenenud kinnipeetav, kes juhib sõidukit ise, või tema abistaja, kes juhib sõidukit, milles kinnipeetav viibib. Mõlemal juhul ohustatakse vahetult karistuse täideviimist vanglas. Kui see isik viibib sõidukis, on vanglateenistuse² ametnikul vangistusseaduse § 71 lõike 3² kohaselt õigus sõiduk peatada KorS-i §-s 45 sätestatud korras. Sõiduki peatamise märguande antakse liiklusseaduse § 200 lõike 1 punkti 3 kohaselt ühel ajal töötava sinise ja punase vilkuriga. Seetõttu on vajalik anda vanglale õigus paigaldada alarmsõidukile punane vilkur või selle asendusena punase filtriga märgutuli.
- 2) **KeA alarmsõiduk.** KeA võib sõiduki KorS-i § 45 kohaselt peatada, kui ta teeb järelevalvet jahiseaduse, jäätmeseaduse, kalapüügiseaduse, looduskaitseaduse, loomakaitseaduse või metsaseaduse nõuete täitmise üle. Selleks annab KeA sõiduki peatamise märguande liiklusseaduses kehtestatud korras (KorS-i § 45 lg 1). Selle § 200 lõike 1 punktis 3 on nähtud ette, et ees sõitva sõiduki juhile antakse taga sõitvalt alarmsõidukilt peatamismärguande ühel ajal töötava sinise ja punase vilkuriga. Alarmsõidukile punase vilkuri või selle asendusena punase filtriga märgutule paigaldamiseks peab seda võimaldama kehtivas määru-ses.

Eelnõu § 1 punktiga 5 asendatakse kehtiva määruse **§ 9 punktis 8** vangla alarmsõiduki tumehalline kontrastvärv tumehalliga. Põhivärv on ka edaspidi valge. Arvestades, et vanglateenistuse muudel tähistel, sealhulgas vormiriietusel, kasutatakse tumehalli ning KeA alarmsõiduki värvikombinatsiooniks kavandatakse roheline ja valge, võetakse vanglateenistuse alarmsõidukil kontrastvärvina kasutusele tumehall.

Eelnõu § 1 punktiga 6 täiendatakse kehtiva määruse **§ 9 punktiga 9**, et sätestada KeA alarmsõiduki põhi- ja kontrastvärv. KeA alarmsõiduki põhivärv on roheline ja kontrastvärv valge. Kuna alarmsõidukeid kasutavad asutused, kellel on erinevad õigused ja kohustused, peab

---

² Vanglateenistus hõlmab Justiitsministeeriumi vanglate osakonna ja vanglad. Kuivõrd vanglate osakonna ühele eravärvide sõidukile ei ole vaja punaseid vilkureid või märgutulesid, kohaldatakse kehtivat määrust ainult vangla alarmsõidukile.

alarmsõiduki värv võimaldama eristada, mis asutusele see kuulub. Samuti on sõiduki peatamisel oluline, et selle juht saaks selgelt aru, et peatumist nõuab alarmsõiduk. Sellest aitavad aru saada just alarmsõiduki värvid ning valgus- ja heliseadmed.

Eelnõu § 1 punktiga 7 asendatakse kehtiva määruse § 10 lõikes 2 „spetsiaalhaagis“ „haagisega“. Muudatus on tehniline: täpsustatakse vaid terminikasutust.

Eelnõu § 1 punktiga 8 täiendatakse kehtiva määruse § 10 lõiget 3 KeA-ga. Muudatuse kohaselt värvitakse KeA alarmsõidukil kontrastvärviga samad osad nagu sõjaväepolitsei, Maksu- ja Tolliameti ning vangla alarmsõidukil.

Eelnõu § 1 punktiga 9 tunnistatakse kehtetuks kehtiva määruse § 10 lõike 5 teine lause, milles on volitatud Pää peadirektorit käskkirjaga kinnitama Pää ja päästetööl osaleva juriidilise isiku alarmsõidukile kantava kirje ja lisamärgistuse mõõtmed. Kuna §-s 10 on reguleeritud alarmsõiduki värvimist, mitte tähistamist, tõstetakse see volitusnorm eelnõuga lisatavasse § 12¹ (vt § 1 p 14 selgitust).

Eelnõu § 1 punktiga 10 üldistatakse kehtiva määruse § 11 lõike 1 nõuet alarmsõidukile selle kuuluvust näitava kirje kandmise kohta, jättes välja kirje asukohtade loetelu. Muudatuse vajadus tuleneb sellest, et kirje asukoht sõltub sõiduki tüübist ja mudelist. Kehtivas lõikes on nähtud ette, et kolme külgeksega alarmsõidukile kantakse kirje esiustele või tagauksele ja külgedele. See välistab võimaluse kanda kirje samal ajal nii esi- kui ka teistele külgedele või külgedele. Selleks, et olenevalt hangitava sõiduki tüübist ja mudelist ei tuleks kirje sobivasse kohta paigutamiseks muuta kehtivat määrust, on otstarbekam sõnastada nõue üldisemalt ja täpsustada seda disainijuhendis (vt § 1 p 14 selgitust).

Eelnõu § 1 punktiga 11 asendatakse kehtiva määruse § 11 lõikes 3 sõna „korrapidamisgrupp“ sõnadega „välijuhtide grupp“. 2022. aastal muudeti Pää pääste- ja demineerimistöö ning kriisijuhtimise valmisoleku tagajate ametinimetusi. Päästepiirkonna operatiivkorrapidaja on nüüd välijuht. Analoogsed ametinimetused ja sama tasandi ametikohad on ka PPA-s ja Terviseameti hallatavas kiirabibrigaadis. Pää ametinimetuste ühtlustamine peamiste koostööpartnerite omadega tagab partneritele selgema arusaama Pää teenistujate rollidest. Muudatus on tehniline.

Eelnõu § 1 punktiga 12 täpsustatakse kehtiva määruse § 11 lõiget 4.

Kehtiva lõike kohaselt kantakse päästetööl osaleva juriidilise isiku alarmsõiduki esiustele, külgedele või külgedele tema nimetus või vabatahtliku päästekomando nimetus ja kuuluvust näitav kirje „VABATAHTLIK PÄÄSTE“. Seda on võimalik tõlgendada nii, et kirje peaks olema kõikidel päästetööl osalevate juriidiliste isikute alarmsõidukitel, näiteks ka AS Eesti Energia omal. Kirje on aga vajalik vaid alarmsõidukil, mida kasutab vabatahtlik päästekomando. Vabatahtliku päästekomando tegevust korraldab päästetööl osalev juriidiline isik, kellega on Pää sõlminud tsiviilõigusliku lepingu (päästeseaduse § 2 lg 5).

Seetõttu muudetakse kehtivat lõiget selliselt, et esimeses lauses reguleeritakse päästetööl osaleva juriidilise isiku, näiteks AS Eesti Energia alarmsõiduki tähistust, ja teises lauses päästekomando alarmsõiduki tähistust. Muudatusega tagatakse õigusselgus, et praktikas ei tekiks arusaamatusi, mis alarmsõiduk tuleb tähistada kirjega „VABATAHTLIK PÄÄSTE“. Muudatus on tehniline.

Eelnõu § 1 punktiga 13 muudetakse kehtiva määruse § 12, milles on reguleeritud alarmsõiduki lisamärgistust. Eraldatakse eraldi lõigetesse nõuded PPA ja kiirabi alarmsõidukile ning PÄA ja päästetööl osaleva juriidilise isiku alarmsõidukile. Samuti võetakse termini *ruudustikukujuline või kaldtriipudega linthelkur-värviriba* asemel kasutusele terminid *valgustpeegeldav ruudustik* ja *valgustpeegeldav kaldtriibustik*. Terminimuudatus on tehniline: terminikasutust ühtlustatakse majandus- ja kommunikatsiooniministri 13. juuni 2011. aasta määruse nr 42 „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuded ning nõuded varustusele“ lisaga 1.

- 1) Lõikes 1 sätestatakse nõuded PPA ja kiirabi alarmsõiduki valgustpeegeldavale ruudustikule ja kaldtriibustikule. Võrreldes kehtiva määrusega kaotatakse piirang, et see peab asetsema alarmsõiduki allosas ja et selle laius peab olema kuni 400 millimeetrit. Edaspidi võib valgustpeegeldav ruudustik või kaldtriibustik katta alarmsõiduki esiosal ja külgedel kuni pool pealisehitusest ning tagaosal ulatuda pealisehituse ülemise ääreni. Täpsemad nõuded kehtestatakse disainijuhendis (vt § 1 p 14 selgitust).
- 2) Lõikes 2 täpsustatakse, et PPA alarmsõiduki valgustpeegeldav ruudustik või kaldtriibustik on:
  - esiosal ja külgedel sinine ja valge või sinine ja kollane ning
  - tagaosal sinine ja kollane.
- 3) Lõikes 3 täpsustatakse, et kiirabi alarmsõiduki valgustpeegeldav ruudustik või kaldtriibustik on:
  - esiosal ja külgedel roheline ja valge või roheline ja kollane ning
  - tagaosal roheline ja kollane.

Võrreldes kehtiva määrusega kaob õigus kasutada PPA ja kiirabi alarmsõiduki tagaosal sinist ja valget valgustpeegeldavat ruudustikku või kaldtriibustikku. Muudatus on vajalik, kuna majandus- ja kommunikatsiooniministri 13. juuni 2011. aasta määruse nr 42 „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuded ning nõuded varustusele“ lisa 1 koodi 223 „Helkur“ punkti 14 kohaselt ei tohi sõiduki tagaosale paigaldada valget tooni valgustpeegeldavat erimärgistust. Praktikas sinist ja valget valgustpeegeldavat ruudustikku või kaldtriibustikku kasutuses ka pole.

- 4) Lõikes 4 nähakse ette, mis PÄA ja päästetööl osaleva juriidilise isiku alarmsõiduki osad tähistatakse valgustpeegeldava kaldtriibustikuga. Esiosal võib see ulatuda alarmsõiduki horisontaalse keskjooneni ja tagaosal ülemise ääreni. Külgedel võib valgustpeegeldava kaldtriibustiku alumise rea kõrgus ulatuda alarmsõiduki horisontaalse keskjooneni. Ülemise rea kõrgust reguleeritakse disainijuhendis (vt § 1 p 14 selgitust), kuna see oleneb konkreetsest sõidukist. Valgustpeegeldav kaldtriibustik aitab tagada liiklusohutust: alarmsõiduk peab olema liiklejatele selgelt eristatav ja ei tohi peegeldada valgust viisil, mis teisi liiklejaid pimestab. Võrreldes kehtiva määrusega sisulisi muudatusi ei tehta.
- 5) Lõikes 5 täpsustatakse, et PÄA ja päästetööl osaleva juriidilise isiku alarmsõiduki valgustpeegeldav kaldtriibustik on:
  - esiosal valge;
  - külgedel kollane ja valge ning
  - tagaosal kollane.Sisulisi muudatusi võrreldes kehtiva määrusega ei tehta. Tagatakse vaid parem õigusselgus.

- 6) Lõikes 6 nähakse ette, et PÄA ja päästetööl osaleva juriidilise isiku põhivärviga värvitud haagise ja erikonteineri võib tähistada lõigete 4 ja 5 kohaselt valgustpeegeldava kaldtriibustikuga. Muudatus tuleneb vajadusest parandada haagise ja erikonteineri märgatavust liikluses. Näiteks võib päästesündmuse lahendamisel tekkida vajadus paigutada haagis või erikonteiner sõiduteele ilma vedukautota. Samuti on võimalik olukord, kus päästesündmust saadetakse lahendama autorong, mis koosneb alarmsõidukist ja haagisest. Haagis aga varjab alarmsõiduki tagaosa ja see ei ole liiklejatele eristatav. Muudatusega suurendatakse liiklusohutust ja kujundatakse PÄA ühtset visuaalset kuvandit.

Eelnõu § 1 punktiga 14 täiendatakse kehtivat määrust §-ga 12¹, millega volitatakse PPA, Terviseameti ja PÄA peadirektorit kehtestama vastavalt PPA (lg 1), kiirabi (lg 2) ning PÄA ja päästetööl osaleva juriidilise isiku (lg 3) alarmsõiduki disainijuhendi. Disainijuhendis reguleeritakse alarmsõiduki kuuluvust näitava kirje ja valgustpeegeldava ruudustiku või kaldtriibustiku mõõtmeid, kaldenurki ning värvikombinatsiooni paigutust ja mustrit.

Praegu kinnitab PÄA peadirektor käskkirjaga vaid PÄA ja päästetööl osaleva juriidilise isiku alarmsõidukile kantava kirje ja lisamärgistuse mõõtmed. Praktilise vajaduse tõttu laiendatakse volitusnormi nii, et PÄA peadirektor kehtestab ka kaldenurgad ning värvikombinatsiooni paigutuse ja mustri nõuded.

Sõidukid on erinevad: nii sõiduki keretüübist, mudelist kui ka tootjast sõltub, millised saavad kuuluvust näitav kirje ja valgustpeegeldav ruudustik või kaldtriibustik täpselt olla. Näiteks võib erineda, kui suur ruudustik või triibustik alarmsõidukile sobib. Et paindlikustada kuuluvust näitava kirje ja valgustpeegeldava ruudustiku või kaldtriibustiku kasutust, on vaja anda asutustele õigus reguleerida täpsemaid nõudeid ise. Samas tuleb disainijuhendi kehtestamise eel huvipooli kaasata, veendumaks, et kavandatud nõuded sobivad.

Eelnõu §-s 2 nähakse ette, et eelnõu § 1 punkt 5 jõustub 1. juunil 2025. Vangla alarmsõiduki kontrastvärvi muutmiseks antakse üleminekuaeg. Kui see muudatus jõustuks üldises korras, muutuks vangla alarmsõiduk nõuetevastaseks enne, kui vangla on jõudnud selle kontrastvärvi vahetada.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu ei ole seotud Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

4.1. Mõju siseturvalisusele

Alarmsõiduki kasutamise eeldus on, et see on nõuetekohaselt värvitud ja tähistatud ning sellel on vajalikud valgus- ja heliseadmed. Alarmsõitu tehes, sealhulgas sõiduki peatamisel, on oluline, et liiklejad saavad selgelt aru, et tegemist on alarmsõidukiga. Liiklejad on harjunud, et neid peatab erivärvides sõiduk, ja muul juhul võib tekkida arusaamatus, kes ja miks neid peatab.

Sihtrühm: Eesti elanikud. 2024. aasta alguse seisuga elas Eestis 1 374 687 inimest.³ Eelnõu mõjutab otseselt neid, kes puutuvad liiklejatena kokku alarmsõidukitega. Täpset arvu on keeruline välja tuua, kuid eelduslikult puudutab eelnõu mingil määral valdavat osa elanikest. Sihtrühm on seega **suur**.

Mõju ulatus on **väike**, kuna muudatused ei eelda, et elanikud muudaksid oma käitumist. Alarmsõidukid on liikluses ka praegu. Eelnõuga suureneb küll nende asutuste ja teenistujate ring, kes võivad alarmsõidukit kasutada, kuid see ei tähenda automaatselt alarmsõitude arvu kasvu.

PPA, kiirabi, PÄA ja päästetööl osaleva juriidilise isiku alarmsõidukil kasutatakse lisamärgistust ka praegu. Selle eesmärk on teha alarmsõiduk liikluses hõlpsalt nähtavaks ja eristatavaks, kuid alarmsõiduki taga sõites võib lisamärgistusest peegelduv valgus teist sõidukijuhti pimestada. Seetõttu on ohutuse tagamiseks oluline lisamärgistust täpsemalt reguleerida. Lisamärgistus avaldab enim mõju pimedal ajal.

Eelnõuga antakse KeA-le õigus peatada sõiduk alarmsõiduki valgusseadme või valjuhääldiga. Kuigi see on KeA-le märkimisväärne muudatus, ei tohiks see tekitada kohanemiskursi teistele sõidukijuhtidele, kuna ühelt poolt on KeA alarmsõiduk nõuetekohaselt värvitud ja teiselt poolt on sõidukijuhid harjunud, et neid võib peatada, näiteks praegu politseinik liiklusjärelvalves.

Mõju avaldumise sagedus on **keskmine**. Võib eeldada, et liiklejad puutuvad peamiselt kokku PPA, kiirabi, PÄA ja päästetööl osaleva juriidilise isiku alarmsõiduki lisamärgistuse muudatusega. Kokkupuude nende alarmsõidukitega võib olla küll regulaarne, eriti tiheasustusalal, kuid mitte igapäevane.

Kuna põhiline osa alarmsõitudest tehakse PPA, PÄA ja kiirabibrigaadi väljakutsete teenindamiseks, sõltub ka mõju avaldumise sagedus eelkõige nende alarmsõidukitest. Kuigi eelnõuga lisandub alarmsõiduki kasutajaid, teevad nad alarmsõite vähe ja seega see mõju avaldumise sagedust märkimisväärselt ei suurenda.

KeA alarmsõiduki lisandumine avaldab mõju eelkõige nendele, kelle sõiduki soovib KeA järelvalves peatada. Arvestades KeA süüteo menetluste arvu⁴, millele tavapäraselt eelneb riiklik järelvalve, ja eeldades, et KeA-l pole kõikidel juhtudel vaja sõidukit peatada, on kokkupuude KeA alarmsõidukitega ebaregulaarne ja harv.

Ebasoovitava mõju kaasnemise risk on **väike**. Kui alarmsõidukijuhid pole piisavalt koolitatud või neil ei ole alarmsõidu kogemust, võib suurenedagi liiklusõnnetuste risk. Seda maandab nõue, et alarmsõidukit võib juhtida vaid teenistuja, kes on läbinud alarmsõidukijuhi koolituse, kus antakse alarmsõiduks vajalikud oskused ja juhitakse tähelepanu sellele ohtudele.

Järeldus mõju olulisuse kohta: mõju siseturvalisusele on **oluline, kuid positiivne**.

4.2. Mõju riigiasutuste korraldusele

- 1) Sihtrühm: KaM-i valitsemisala. KaM-i ja KV teenistujate koguarvu ei ole võimalik avaldada. Muudatus puudutab teenistujaid, kelle ülesanne on korraldada, et alarmsõidukid

³ Statistikaamet 2024. [Rahvaarv](#).

⁴ KeA 2023. aasta järelvalve kokkuvõtte kohaselt alustas KeA 991 väärteo- ja 17 kriminaalmenetlust. Avarsalu, Olav 2024. [2023. aasta järelvalves](#) [slaidid].

vastaksid neile kehtestatud nõuetele. Samuti mõnda üksikut teenistujat, kellel võib olla vaja alarmsõidul osaleda. Sihtrühm on seega **väike**.

Mõju ulatus on **keskmine**, kuna kuigi töökorraldus muutub, ei kaasne kohanemiskulusi. KV-s on juba kasutusel erinevad alarmsõidukid, samuti olid KaM-i kantsleri ja KV peastaabi ülema auto Vabariigi Valitsuse kunagise kriisikomisjoni ajal enne 2022. aastat alarmsõidukite loetelus. Eelnõu võimaldab KaM-i valitsemisalas saata senisest paremini ja paindlikumalt liitlaste ja kõrgetasemelisi visiite, samuti koguneda riigikaitseks juhtimispunkti või staapi ja tagada õigeaegne juhtimiskorraldus.

KaM-i sõidukit ja kantsleri autot ning KV juhataja asetäitja ning peastaabi ja luurekeskuse ülema autot, mis lisatakse eelnõuga alarmsõidukite loetellu, ei pea värvima, kuid neile tuleb paigaldada alarmsõiduki eriseadmed ja registreerida need alarmsõidukitena liiklusregistris. Alarmsõidukijuht peab liikluseaduse § 84¹ lõike 1 kohaselt läbima mootorsõiduki kategooriale vastava alarmsõidukijuhi koolituse. Iga viie aasta järel tuleb lõike 7 kohaselt läbida ka täienduskoolitus. Samuti tuleb iga viie aasta tagant läbida tervisekontroll (liikluseaduse § 101 lg 4 p 2).

Mõju avaldumise sagedus on **väike**, kuna mõju on ebaregulaarne ja harv. KaM-i sõiduk ja kantsleri auto ning KV juhataja asetäitja ning peastaabi ja luurekeskuse ülema auto on vaja viia vastavusse alarmsõidukile kehtestatud nõuetele ühel korral, kui need alarmsõidukitena kasutusele võetakse.

Võib eeldada, et uusi alarmsõidukeid kasutatakse kiireloomuliste ametiülesannete täitmiseks. Tõenäoliselt esineb selliseid ülesandeid harva. Eelduslikult ei ole vaja neid ka liitlaste või kõrgetasemeliste visiitide saatmiseks regulaarselt kasutada, kuna see on jätkuvalt eelkõige sõjaväepolitsei ülesanne.

Ebasoovitava mõju kaasnemise risk on **väike**. Alarmsõidukit võib juhtida vaid alarmsõidukijuhi koolituse läbinu, mistõttu negatiivne mõju puudub või on vähene. Koolitusel saab alarmsõidukijuht alarmsõiduks vajalikud oskused ja ülevaate selle ohtudest.

Ebasoovitav mõju KaM-ile ja KV-le võib seisneda selles, et kuna KaM-i sõidukit ja kantsleri autot ning KV juhataja asetäitja ning peastaabi ja luurekeskuse ülema autot ei värvita alarmsõiduki värvidesse, ei pruugi olla teistele liiklejatele üheselt arusaadav, et need on alarmsõidukid. Seda riski aitab maandada märgutulede paigaldus ja alarmsõidul arvestamine, et eravärvides alarmsõiduk võib olla vähem märgatav kui näiteks politseivärvides alarmsõiduk.

Eelnõuga kaasnevad KAM-ile ja KV-le kulud (vt seletuskirja p 5.1), mis võivad avaldada ebasoovitavat mõju nende eelarvele. Võttes arvesse kulude suurust ning KAM-i ja KV eelarvet, on ebasoovitav mõju siiski väike.

Järeldus mõju olulisuse kohta: mõju on **väheoluline, kuid soovitud ja positiivne**.

- 2) Sihtrühm: KeA. 2024. aasta andmetel töötas KeA-s 570 inimest. Alarmsõidukeid hakkavad kasutama kuus piirkondlikku bürood, kus töötab kokku 134 inimest, ja uurimisosakond, kus töötab 145 inimest. Muudatus puudutab ka teenistujaid, kelle ülesanne on korraldada, et alarmsõidukid vastaksid neile kehtestatud nõuetele. Sihtrühm on seega **keskmine**.

Mõju ulatus on **keskmine**, kuna kuigi KeA töökorraldus muutub, ei kaasne eeldatavalt kohanemiskulusi. Eelnõu võimaldab KeA-l teha senisest paremini riiklikku järelevalet, sealhulgas kontrollida sõidukeid, mille juhid või kasutajad võivad olla toime pannud kesk-konnasüüteo. Lisaks peab KeA sõidukid, mida ta soovib hakata kasutama alarmsõidukitena, värvima põhi- ja kontrastvärviga, paigaldama neile alarmsõiduki eriseadmed ning registree- rima need alarmsõidukitena liiklusregistris.

Mõju avaldumise sagedus on **keskmine**, kuna mõju on regulaarne, aga mitte igapäevane. KeA-l on sõidu- ja maastikuautosid⁵ kokku peaaegu 200. Nendest on plaanitud alarm- sõidukiteks esialgu 15 ja tulevikus maksimaalselt 50 sõidukit. KeA sõidukite muutmine alarmsõidukiteks on ühekordne. Hiljem tuleb seda teha sõiduki väljavahetamise korral. Alarmsõidukeid kasutatakse küll igapäevaselt, kuid eriseadmeid teise sõiduki peatamiseks ebaregulaarselt.

Ebasoovitava mõju kaasnemise risk on **väike**, kuna negatiivne mõju puudub või on vähene. Ebasoovitav mõju KeA-le võib seisneda selles, et uue värvikombinatsiooni tõttu ei pruugi üldsus kohe aru saada, mis asutusele alarmsõiduk kuulub. Samas, kui sõiduki peatamisel kasutatakse ühel ajal töötavat sinist ja punast vilkurit, saavad liiklejad selgelt aru, et tegemist on alarmsõidukiga. Liiklejad on harjunud, et neid peatab erivärvides, märgutuledega alarm- sõiduk.

Võib suurenedagi liiklusõnnetuste risk, kui alarmsõidukijuht pole piisavalt koolitatud või tal puudub alarmsõidu kogemus. Seda maandab nõue, et alarmsõidukit võib juhtida vaid alarm- sõidukijuhi koolituse läbinu. Koolitusel antakse alarmsõiduks vajalikud oskused ja juhi- takse tähelepanu selle ohtudele.

Eelnõuga kaasnevad KeA-le kulud (vt seletuskirja p 5.2), mis võivad avaldada ebasoovita- vat mõju KeA eelarvele. Võttes arvesse kulude suurust ja KeA eelarvet, on ebasoovitav mõju siiski väike.

Järeldus mõju olulisuse kohta: mõju on **oluline, kuid soovitud ja positiivne**.

- 3) Sihtrühm: SiM. 2024. aasta seisuga on SiM-is ligi 200 teenistujat.⁶ Kuna eelnõuga lisandub alarmsõidukite loetellu üksnes SiM-i kantsleri auto, puudutab see ühte teenistujat. Samuti puudutab muudatus teenistujaid, kelle ülesanne on korraldada, et alarmsõidukid vastaksid neile kehtestatud nõuetele. Sihtrühm on seega **väike**.

Mõju ulatus on **väike**, kuna kuigi SiM-i töökorraldus muutub, ei kaasne kohanemiskulusi. Eelnõu võimaldab sisejulgeolekukriisi korral SiM-i kantsleril liikuda kiirelt staapi või ühest asukohast teise ja tagada õigeaegne juhtimiskorraldus. SiM-is on juba alarmsõidukina kasutusel siseturvalisuse teenistuse sõiduk. Alarmsõidukina lisandub üksnes SiM-i kantsleri auto, mis oli alarmsõidukite loetelus ka enne 2022. aastat, kui SiM-i kantsler oli Vabariigi Valitsuse kunagise kriisikomisjoni liige.

SiM-i kantsleri autole tuleb paigaldada alarmsõiduki eriseadmed ja alarmsõidukijuht peab liiklusseaduse § 84¹ lõike 1 kohaselt läbima mootorsõiduki kategooriale vastava alarm- sõidukijuhi koolituse.

⁵ Keskkonnaamet 2024. [Keskkonnakaitseinspektor](#).

⁶ Siseministerium 2024. [Ministeeriumi tutvustus ja struktuur](#).

Mõju avaldumise sagedus on **väike**, kuna mõju on ebaregulaarne ja harv. SiM-il on kolm sõidukit, millest ühte kasutab peamiselt kantsler. SiM-i kantsleri autot kasutatakse alarmsõiduks kiireloomuliste ametiülesannete täitmisel. Võib eeldada, et selliseid ülesandeid esineb harva, mitte regulaarselt.

Ebasoovitava mõju kaasnemise risk on **väike**. Alarmsõidukit võib juhtida vaid alarmsõidukijuhi koolituse läbinu, mistõttu negatiivne mõju puudub või on vähene. Koolitusel saab alarmsõidukijuht alarmsõiduks vajalikud oskused ja ülevaate selle ohtudest.

Ebasoovitav mõju SiM-ile võib seisneda selles, et kuna kantsleri autot ei värvita alarmsõiduki värvidesse, ei pruugi olla teistele liiklejatele üheselt arusaadav, et see on alarmsõiduk. Seda riski aitab maandada märgutulede paigaldus ja alarmsõidul arvestamine, et eravärvides alarmsõiduk võib olla vähem märgatav kui näiteks politseivärvides alarmsõiduk.

Eelnõuga kaasnevad SiM-ile kulud (vt seletuskirja p 5.3), mis võivad avaldada ebasoovitavat mõju SiM-i eelarvele. Võttes arvesse kulude ja SiM-i eelarve suurust, on ebasoovitav mõju siiski väike.

Järeldus mõju olulisuse kohta: mõju on **väheoluline, kuid soovitud ja positiivne**.

- 4) Sihtrühm: PPA. PPA-s töötab 2024. aasta seisuga 4591 inimest⁷. Muudatus puudutab teenistujaid, kelle ülesanne on korraldada, et alarmsõidukid vastaksid neile kehtestatud nõuetele. Seega on sihtrühm **väike**.

Eelnõu avaldab mõju PPA alarmsõidukite tähistamise töökorraldusele. Lisamärgistuse nõuete täpsustamise ja disainijuhendi kehtestamisega suurendatakse selgust, kuidas PPA alarmsõiduk tähistatakse.

Mõju ulatus on **väike**, kuna PPA töökorraldus suuresti ei muutu ja puudub tarvidus kohandada. PPA alarmsõidukile võimaldab lisamärgistuse kanda ka kehtiv määrus: politseivärvides alarmsõidukil kasutatakse praegu linthelkur-värviriba. PPA-le kaasneb ülesanne töötada välja ja kinnitada disainijuhendis alarmsõiduki kuuluvust näitava kirje ning valgustpeegeldava ruudustiku ja kaldtriibustiku mõõtmed, kaldenurgad ning värvikombinatsiooni paigutus ja muster. See on ühekordne. Edaspidi tuleb disainijuhendit vaid vajaduse järgi muuta.

Mõju avaldumise sagedus on **väike**. PPA-l on kokku 724 alarmsõidukit. Muudatus puudutab eelkõige politseivärvides alarmsõidukeid. Neid on 334, millest patrullisõidukeid on umbes 150. Kuigi alarmsõiduki tähistamine on regulaarne, tehakse seda 5–7 aasta tagant. Üldjuhul tähistatakse uus alarmsõiduk liisingusõiduki väljavahetamisel.

Ebasoovitava mõju kaasnemise risk on **väike**. Ebasoovitav mõju PPA-le võib seisneda selles, et alarmsõiduki valgustpeegeldav ruudustik või kaldtriibustik ei võimalda üldsusel aru saada, mis asutusele see kuulub. Samuti võib ebasoovitavat mõju avaldada alarmsõiduki tähistamise nõuete liialt sage muutmine. PPA alarmsõiduki kuuluvust näitava kirje ning

---

⁷ Teenistujate arv taandatud täistööajale.

valgustpeegeldava ruudustiku ja kaldtriibustiku kohta kehtestab PPA peadirektor disainijuhendi. Seega ei saa tekkida olukorda, kus PPA alarmsõiduk tähistatakse viisil, mida PPA peadirektor ei ole heaks kiitnud.

Järeldus mõju olulisuse kohta: mõju on **väheoluline, kuid soovitud ja positiivne**.

- 5) Sihtrühm: kiirabibrigaadi pidajad. Terviseameti andmetel on neid Eestis kümme⁸. Muudatus puudutab teenistujaid, kelle ülesanne on korraldada, et alarmsõidukid vastaksid neile kehtestatud nõuetele. Seega on sihtrühm **väike**.

Eelnõu avaldab mõju kiirabi alarmsõidukite tähistamise töökorraldusele. Valgustpeegeldava ruudustiku ja kaldtriibustiku nõuete täpsustamise ja disainijuhendi kehtestamisega suurendatakse selgust, et erinevate kiirabibrigaadi pidajate alarmsõidukid tähistatakse ühetaoliselt.

Mõju ulatus on **väike**. Kiirabibrigaadi pidajate töökorraldus ei muutu ja puudub tarvidus kohaneda. Kiirabi alarmsõidukitele võimaldab lisamärgistuse kanda ka kehtiv määrus. See on võimalus, mitte kohustus. Seni on seda kasutatud peamiselt kiirabi välijuhi sõidukil. Kaasneb ülesanne töötada välja ja kinnitada disainijuhend. See on ühekordne. Edaspidi tuleb disainijuhendit vaid vajaduse järgi muuta. Disainijuhendit ei pea koostama kiirabibrigaadi pidajad eraldi, vaid Terviseamet, kes korraldab kiirabi osutamist.

Mõju avaldumise sagedus on **väike**. Kokku tegutseb 102 kolmeliikmelist kiirabibrigaadi⁹. Muudatus puudutab kaudselt kõiki kiirabi alarmsõidukeid, kuid otseselt siiski neid, millel on või millele kavandatakse kanda valgustpeegeldav ruudustik või kaldtriibustik. Enamikul kiirabi alarmsõidukitel praegu lisamärgistust ei ole: see on peamiselt kiirabi välijuhi sõidukitel. Alarmsõiduk tähistatakse üldjuhul selle soetamisel või uuega asendamisel.

Ebasoovitava mõju kaasnemise risk on **väike**. Ebasoovitav mõju kiirabibrigaadi pidajatele võib seisneda selles, et alarmsõiduki valgustpeegeldav ruudustik või kaldtriibustik ei võimalda üldsusel aru saada, mis asutusele see kuulub. Samuti võib ebasoovitavat mõju avaldada alarmsõiduki tähistamise nõuete liialt sage muutmine. Kiirabi alarmsõiduki kuuluvust näitava kirje ning valgustpeegeldava ruudustiku ja kaldtriibustiku kohta kehtestab Terviseameti peadirektor disainijuhendi. Seega ei saa tekkida olukorda, kus kiirabibrigaadi pidajad tähistavad alarmsõiduki viisil, mida kiirabi osutamise korraldaja ei ole heaks kiitnud.

Järeldus mõju olulisuse kohta: mõju on **väheoluline, kuid soovitud ja positiivne**.

- 6) Sihtrühm: PÄA ja päästetööl osalevad juriidilised isikud. PÄA-s töötab üle 2000 inimese, kellest üle 1500 on kutselised päästjad. Päästevõrgustikku kuulub 2024. aasta märtsi lõpu seisuga ligi 2700 vabatahtlikku päästjat.¹⁰ Otsesemalt avaldab eelnõu mõju neile, kes tagavad alarmsõidukite nõuetele vastavust. Seega on sihtrühm **väike**.

Eelnõu avaldab mõju eelkõige alarmsõidukite ning nende haagiste ja erikonteinerite kasutuselevõtul, kui need tähistatakse. Tänu disainijuhendi uuendamisele suureneb selgus, kuidas kasutatakse valgustpeegeldavat kaldtriibustikku.

---

⁸ Terviseamet 2024. [Kiirabi](#).

⁹ Terviseamet 2024. [Kiirabi](#).

¹⁰ Päästamet. [Päästameti aastaraamat 2024](#), lk 51.

Mõju ulatus on **väike**, kuna töökorraldus ei muutu ja puudub tarvidus kohaneda. PÄA ja päästetööl osaleva juriidilise isiku alarmsõiduki valgustpeegeldav kaldtriibustik sisuliselt ei muutu: nõudeid vaid täpsustatakse. See parandab õigusselgust.

Mõju avaldumise sagedus on **väike**. PÄA-l on 231 alarmsõidukit ja päästetööl osalevatel juriidilistel isikutel 240. Täpsustatud nõudeid kohaldatakse juhul, kui võetakse kasutusele uus PÄA või päästetööl osaleva juriidilise isiku alarmsõiduk, haagis või erikonteiner. Seda ei tehta väga tihti. Praegu kasutusel alarmsõidukite, haagiste ja erikonteinerite tähistust ei muudeta. Seega avaldub mõju harva.

Ebasoovitava mõju kaasnemise riski eelnõu koostajad ette ei näe. PÄA ja päästetööl osaleva juriidilise isiku alarmsõiduki kuuluvust näitava kirje ja valgustpeegeldava kaldtriibustiku mõõtmed, kaldenurgad ning värvikombinatsiooni paigutuse ja mustri nõuded kehtestab PÄA peadirektor disainijuhendis. Sellega tagatakse PÄA ja päästetööl osalevate juriidiliste isikute alarmsõidukite ühetaoline tähistus.

Järeldus mõju olulisuse kohta: mõju on **väheoluline, kuid soovitud ja positiivne**.

- 7) Sihtrühm: vanglad. Muudatus puudutab teenistujaid, kelle ülesanne on korraldada, et alarmsõidukid vastaksid neile kehtestatud nõuetele. Sihtrühm on seega **väike**.

Mõju ulatus on **väike**. Vanglate töökorraldus ei muutu ja puudub tarvidus kohaneda.

Mõju avaldumise sagedus on **väike**. Vanglatel on kokku kuus alarmsõidukit, mille värvi ja tähistust on vaja pärast eelnõu jõustumist muuta, ning 20 alarmsõidukit, millele võib paigutada punase vilkuri või punase filtriga märgutule. Mõju avaldub üks kord, kui vangla alarmsõiduki kontrastvärvi vahetatakse. Punase vilkuri saab alarmsõidukile paigaldada, kui selleks on vajadus. Tavapärast tähistatakse alarmsõidukit sõiduki väljavahetamisel.

Ebasoovitava mõju kaasnemise risk on **väike**. Kontrastvärvi vahetuse järel võib esineda juhtumeid, kus ei saada kohe aru, et alarmsõiduk kuulub vanglale. Ebasoovitavat mõju vähendab see, et ka edaspidi on vangla alarmsõiduki kapotil, külgedel ja tagauksel selle kuuluvust näitav kirje, mille järgi saab seda eristada teise asutuse alarmsõidukist. Lisaks eristub vangla alarmsõiduk edaspidi veelgi enam, kuna ühegi teise alarmsõiduki põhi- ega kontrastvärv ei ole tumehall. Vangla alarmsõidukit aitab teistest alarmsõidukitest eristada ka vanglateenistuse sümbol.

Järeldus mõju olulisuse kohta: mõju on **väheoluline, kuid soovitud ja positiivne**.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

5.1. KaM-i valitsemisala

Pärast sõiduki lisamist alarmsõidukite loetellu on KAM-il ja KV-l vaja:

- paigaldada sõidukile alarmsõiduki eriseadmed;
- registreerida sõiduk alarmsõidukina ja
- võimaldada sõidukijuhil läbida alarmsõidukijuhi koolitus.

Alarmsõiduki eriseadmete hind sõltub märgutulede arvust ja asukohast ning sellest, mis heliseadmesüsteemi kasutatakse. Eriseadmete maksumuse suurusjärg on 1500 eurot alarmsõiduki kohta. Alarmsõiduki vahetamise korral on võimalus eriseadmeid vajadusel taaskasutada.

Alarmsõiduki liiklusregistris registreerimine maksab 20 eurot.

Alarmsõidukijuhi koolitus on koolitatava kohta suurusjärgus 1500 eurot. Koolitus tuleb läbida iga viie aasta tagant.

Kulud kaetakse KaM-i ja KV eelarvest.

5.2. KeA

Pärast sõiduki lisamist alarmsõidukite loetellu on KeA-l vaja:

- värvida ja tähistada sõiduk alarmsõidukile kehtestatud nõuete kohaselt;
- registreerida sõiduk alarmsõidukina ning
- võimaldada sõidukijuhil läbida alarmsõidukijuhi koolitus.

Alarmsõiduki värvidesse kiletamine maksab umbes 1000 eurot, vilkuripaneel umbes 2000 eurot või selle asemel märgutuled umbes 1000 eurot ja heliseadmesüsteem koos juhtpuldiga umbes 500 eurot. Kulu alarmsõiduki kohta on seega umbes 2500–3500 eurot.¹¹ Alarmsõiduki vahetamise korral on võimalus eriseadmeid vajadusel taaskasutada.

Alarmsõiduki liiklusregistris registreerimine maksab 20 eurot.

Alarmsõidukijuhi koolitus on koolitatava kohta suurusjärgus 1500 eurot. Koolitus tuleb läbida iga viie aasta tagant.

Kulud kaetakse KeA eelarvest.

5.3. SiM

Pärast sõiduki lisamist alarmsõidukite loetellu on SiM-il vaja:

- paigaldada sõidukile alarmsõiduki eriseadmed ja
- vajadusel võimaldada sõidukijuhil läbida alarmsõidukijuhi koolitus.

Alarmsõidukile märgutulede paigaldamine maksab umbes 1000 eurot ja heliseadmesüsteem koos juhtpuldiga umbes 500 eurot. Kulu on kokku seega umbes 1500 eurot. Märgutulede asemel võib luua ka valmiduse kasutada teisaldatavat sinist vilkurit, kuid tuleks arvestada, et selle nähtavus on kehvem.

Alarmsõidukijuhi koolitus on suurusjärgus 1500 eurot koolitatava kohta. Koolitus tuleb läbida iga viie aasta tagant.

Võimalikud kulud kaetakse SiM-i eelarvest.

---

¹¹ Hinnad on ligikaudsed ja põhinevad PPA kuludel. Need võivad muutuda sõltuvalt hanke tulemustest või soetuslepingust.

5.4. PPA

PPA-l on vaja kehtestada disainijuhend. Kuigi eelnõuga muudetakse PPA alarmsõiduki lisamärgistuse nõudeid, ei kaasne otsest kulu, kuna lisamärgistust võib kasutada ka kehtiva määruse kohaselt. Lisamärgistuse kulu võib kasvada, kui sellega soovitakse katta alarmsõidukil senisest suurem osa.

Võimalikud kulud kaetakse PPA eelarvest.

5.5. Terviseamet ja kiirabibrigaadi pidajad

Terviseametil on vaja kehtestada disainijuhend. Kuigi eelnõuga muudetakse kiirabi alarmsõiduki lisamärgistuse nõudeid, ei kaasne otsest kulu, kuna lisamärgistust võib kasutada ka kehtiva määruse kohaselt. Lisamärgistuse kulu võib kasvada, kui sellega soovitakse katta alarmsõidukil senisest suurem osa. Muudatusega saab arvestada uute alarmsõidukite hangetes.

5.6. PÄA ja päästetööl osalevad juriidilised isikud

PÄA-l on vaja uuendada disainijuhendit. Kuigi eelnõuga muudetakse PÄA ja päästetööl osaleva juriidilise isiku alarmsõiduki valgustpeegeldava kaldtriibustiku nõudeid, ei kaasne otsest kulu, kuna triibustikku võib kasutada ka kehtiva määruse kohaselt. Muudatusega saab arvestada uute alarmsõidukite hangetes.

5.7. Vanglad

Punase vilkuri või punase filtriga märgutule lisamine ei too praegu kaasa kulusid, kuna eelnõu võimaldab neid paigaldada, mitte ei kohusta. Liisitud alarmsõiduki vahetamisel tehakse uue sõiduki soetamise üheks tingimuseks ka punase vilkuri või punase filtriga märgutule olemasolu. Kontrastvärvi vahetuse kulud kaetakse vangla eelarvest.

Määruse rakendamisega ei kaasne rahalist tulu.

6. Määruse jõustumine

Eelnõu § 1 punkt 5 jõustub 1. juunil 2025, et anda vangla alarmsõiduki kontrastvärvi asendamiseks üleminekuaeg. Kuna teiste muudatuste elluviimiseks ei ole üleminekuaega vaja, jõustub ülejäänud eelnõu üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati eelnõude infosüsteemi (EIS)¹² kaudu kooskõlastamiseks Justiitsministeeriumile, KaM-ile, Kliimaministeeriumile ja Sotsiaalministeeriumile ning arvamuse avaldamiseks PPA-le ja PÄA-le.

Eelnõu kohta esitasid märkusi Justiitsministeerium ja Kliimaministeerium (vt seletuskirja lisa). KaM andis teada, et tal märkusi ei ole, ning PPA ja PÄA kooskõlastasid eelnõu samuti märkusteta. Kuna Sotsiaalministeerium eelnõu kohta märkusi ei esitanud, võib Vabariigi Valitsuse

---

¹² Eelnõu toimiku number [24-1030](#).

13. jaanuari 2011. aasta määruse nr 10 „Vabariigi Valitsuse reglement“ § 7 lõike 4 kohaselt lugeda, et ta on selle vaikimisi kooskõlastanud.